

Katrina Džunková

Dejiny lásky

Prešli už celé dejiny,
žeriavy s nákladom diaľky
už preťali sivú oblohu,
dozneli melódie z husľového kľúča v dafnií,
a aj letničky vydýchli vôňu
pri príchode kráľa po nebeskej lúke.

A on neustále trpí,
aj keby možno chcel a vedel
žiť inak.

Azda je príkaz: ži, vydrž a počkaj,
ešte ťažší, ako to volalo na Jonáša
z kaplnky vo veľrybe.

A tak tam stále verne stojí,
na hrudi tíši ako loďky
vyplašené zvieratá,
akoby sa vo mne pohla
spodná, lepšia duša,
keď ma mal v náručí a šepkal:

dieťaťko moje.

Scelovanie

Na koberci
v mojej izbe
ako po bitke na Moravskom poli
ležali bábiky,
figúrky koní
a meče
priložené
na slovách.

Vošla mama
v nočnej košeli
ako Boh

napoludnie.

*A ja som nevedela,
aké veľké
by som musela mať ruky
ako dievčatko,
ktoré pozliepalo granát,
pretože črepy
prinášajú šťastie;
ak by som chcela ukryť
všetky vojny
len tak
pod posteľ.*

Jedenásť minút ticha

*V jednu noc
nastalo vonku stíšenie,
akoby sťahovali
z čiernej kože
klarinet.*

*Často myslel na to
čo je vernosť;
pri každom údere na klapku
vydal jemný tón.*

*Znel aj vtedy,
keď hrali symfóniu
Jedenásť minút ticha,
až si tehly spomenuli
na upaľovanie v detstve-
tak sa divadlo otriasalo
od mohutného potlesku*

*a nikto nemyslel
na nástroje*

*ako chrupavky v sviečkach
nepovedali, že sa boja tmy
a predsa ich
po koncertoch*

zatvárali každý večer
do futrálu.

Sená

Kosia trávu.
A moje nohy
sa tešia
z cudzieho umierania.

Stúpa sa dobre.

Len niekedy
sa bojím pozrieť
dolu na hriechy,
keď po sebe zanechávam
vrásky
na chodidlách.

Fínsko

A kým vlak zastal na stanici Ruukki,
začala som si všímať drobnú pýchu
medzi siečkami natiahnutými cez krídla
svetlých motýľov.

Toľko vlakov sa ešte ohýba v páse
s kovaným detstvom
a spomienkou na dvojbodky uhlia.

Toľko cestujúcich má ešte v pľúcach
odložené zvyšky vzduchu
z krajín, v ktorých nezaspím.

Zabudli si tu slnko
a ja len rátam,
koľko času muselo ubehnúť,
kým som vystúpila
na stanici v Ruukkách.

Tak si ma vezmi,
kým ešte rukami nerozotriem brezy

*s kvapkami tušu,
s jemnou blanou tieňa
za chrptom.*

Úschovňa

*Po mnoho rokov
si človek nesie pod pazuchou
život ako antické spory o kohúta*

*a háda sa, kričí, riadi,
vykladá všetko podľa seba.*

*Pritom každý skutok
aj každý spis
je stále živý
ako zvieratko pod ramenom.*

*Prejde s ním veľa krajín,
Údoliami takými úprimnými,
že v nich vykľáčala jamky
prosiaca hmla.*

*Veľa postáv sa mu zdá skutočných,
veľakrát chodí po určených cestách
zo strachu,
aby nezbadal na svojich chodidlách
vlasy zašliapnutého.*

*Až na konci sa spýtajú:
A kdeže je srdce?
...stlačené
ako kytica pierok
bez života.*

Nevidomosť

*Keby sa človek
nemal tak rád,
že aj za zákrutou
cesty na cintorín
očakáva príchod*

samého seba,
možno by sme sa nebáli
stať lepšími.

Kázne z kostolov
by rozkvitli ako čakanky,
slepí by z omrviniiek
prečítali báseň

a aj mráz kľáčiaci pred brámkou
by sme pozvali k stolu.

Vtedy by som si až do večera
nehala vlasy
vyhrnuté až nad uši,
ak by náhodou
prišiel otec
s bledými prstami
alebo
hoci len

s vrecúškom čerešní.

Pístis

Taká si krásna, taká krehká,
a nádhery ťa nemámia.
Vždy, keď sa pýtam: A čo druhí?-
v skutočnosti ťa nemám ja.

A dávam meč, ty vraciaš dlane,
a dávam päšť, no o inom
učíš – kto k frontu pôjde nahý
s odvahou, bude hrdinom.

V záhrade

Ku tvojim nohám, otec!
Veď ja už ani neviem
o dávnej kráse nič,
v akom to rytme vymeriava

*krajinu na kvadráty
tvoja chôdza presná.*

*Lieč ma.
Vylieč ma takou kantátou,
vytrvalou a uvzatou.*

*Čože dnes robia
včelie kráľovné
v cisárstvach bielych agátov?
Kam nesú žezlo nektáru,
keď poľom letia za tatom?
Čo robia čerešne?
Ako sa slivka chvie,
sladká med' z vrchu marhúl
rozzvoní na jar Opátske.*

*To zostalo.
A tvoje hrdé dcéry
nevedia, čo so šťastím,
kým teba v tichu tlačí,
že dušu ako prhl'avu
spoznávaš, keď bolí.*

Ďalej...

*Keby som mala lepšie ruky,
aby som sa vedela o teba oprieť,
palica brata
a palica slnka.*

*Ty, čo ma učíš, že stvorené dobré je
a niet nad väčší chlieb,
ako žehnať človeku.*

*Tak nič, len mlč a kráčaj,
a lieč a buduj, a zapieraj seba
v kriedovom kruhu zeme,
niekedy takom bolestnom.*

*Akoby ma Pán Boh nechal
ako dieťa v záhrade
a mlčal*

a žehnal

*palicou slnka,
rebríkom otcov,*

*a ja o prúte seba samej,
čo splietam z prhl'avy.*

Hriešna

*A pretože mám jedno pravé meno,
práve až tak, že sa bojím
do očí hľadieť Pánu, keď sa brieždi
a pretože som colníčka –
nechodím do chrámu, no popri,
podrž ma ešte na kolenách, Dobrý.
Odtiaľto všetko lepšie rozoznám,
kým mi zas ruka neprirastie k hrudi,
nespadne ťažká obruč z tela,
pokým sa znovu nerozplačem celá,
a ty si dobrý pastier slz...
Ešte ma chvíľu nechaj v nepoznanom jase,
keď si mi hlavu pofúkal,
ako sa dýcha na mladý tuš
po kajúcnych písmenách.
Ešte tak chvíľku zostaňme,
kým sa tma vo mne nepremení na pieseň
a kým ma tvoja ruka nepovolá inam.
Kým sa ti šťastná neukloním ráno
s jediným pravým menom.*